Η συνοδική συνείδηση της Εκκλησίας πρέπει να αξιολογήσει τις ενέργειες του Πατριάρχη Βαρθολομαίου, θεωρεί ο πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας

Επισκεπτόμενος την Ουκρανία ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος αρνήθηκε να συναντηθεί με χιλιάδες πιστούς της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας έξω από το κτίριο της Βερχόβνα Ράντα (Βουλής) στο Κίεβο. Κατά τη διάρκεια αυτής της επισκέψεως, η οποία κινδυνεύει να εξελιχθεί σε συγκρούσεις και να επιδεινώσει ακόμη περισσότερο το εκκλησιαστικό σχίσμα στη χώρα, ο πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας μητροπολίτης Μπορίσπολ και Μπροβάρι Αντώνιος μίλησε στο πρακτορείο ειδήσεων RIA Novosti για το τι είδους εξελίξεις αναμένει η κανονική Εκκλησία, πώς αξιολογεί την διαμορφωθείσα κατάσταση, κατά πόσο είναι έτοιμες να υπερασπισθούν την καθαρότητα της πίστης οι κατά τόπους Εκκλησίες και εάν είναι απαραίτητο να συνεχισθεί ο διάλογος στο «πλαίσιο του Αμμάν».

– Σεβασμιώτατε, με αφορμή την Ημέρα της Ανεξαρτησίας της Ουκρανίας κατέφθασε στο Κίεβο ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος, ενώ νωρίτερα είχε γίνει λόγος και για ενδεχόμενη επίσκεψη του Πάπα Φραγκίσκου. Πώς αντιμετωπίζουν στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία την άφιξη αυτών των θρησκευτικών προσωπικοτήτων;

Ισχύει ακόμη η άρνηση του κλήρου της να συμμετάσχει στις εκδηλώσεις, που συνδέονται με την επίσκεψη του Βαρθολομαίου;

– Κρίνοντας από τη ρητορική των εκπροσώπων των πολιτειακών Αρχών, η επίσκεψη του Πάπα της Ρώμης στην Ουκρανία μάλλον δεν θα γίνει, εφόσον δεν υπήρξε ουδεμία μνεία για την προετοιμασία αυτής. Με τη σειρά της, για την επίσκεψη του Πατριάρχη Βαρθολομαίου ενημερωθήκαμε ήδη πριν από αρκετούς μήνες. Πολλοί ειδικοί προβλέπουν ότι το γεγονός αυτό θα καταστεί καταλύτης για την όξυνση των θρησκευτικών προβλημάτω στη χώρα. Άλλωστε η παρούσα επίσκεψη και η υποδοχή του επικεφαλής του Φαναρίου στο ανώτατο πολιτικό επίπεδο μπορούν να εκληφθούν από τους οπαδούς της «Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας» (ΟΕΟ) ως μήνυμα υποστηρίξεως των προσπαθειών τους για την αποδυνάμωση της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Και μπορεί ειδικότερα να ακολουθήσει ένα νέο κύμα επιδρομικών επιθέσεων κατά των κοινοτήτων και ναών της κανονικής Εκκλησίας. Υπ᾽ αυτές τις συνθήκες δηλώσαμε ότι δεν θα είμαστε σε θέση να συμμετάσχουμε στην προγραμματισθείσα εκδήλωση, εάν εκεί, στην Αγία Σοφία του Κιέβου, είναι παρούσα η αντιπροσωπεία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, καθότι το Φανάρι ακριβώς και ο επικεφαλής του έχουν εν πολλοίς την ευθύνη για την παραβίαση των δικαιωμάτων των θρησκευομένων της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Μα, πώς μπορούμε να σταθούμε δίπλα σε εκείνους, από τις αποφάσεις των οποίων απλοί άνθρωποι, που επιθυμούν να διατηρήσουν την πίστη των παππούδων και προπαππούδων τους, υπέφεραν τόσο κακά και συμφορές;

– Σε σχέση με την υπογραφή του λεγόμενου Τόμου της αυτοκεφαλίας της «ΟΕΟ» αναφέρθηκε και το θέμα των «σταυροπηγίων», των ναών, οι οποίοι θα έπρεπε να μεταβιβασθούν στην κατοχή της Κωνσταντινουπόλεως για την αντιπροσώπευσή της. Σήμερα, ορισμένοι ειδικοί δεν αποκλείουν ότι προ της αφίξεως του Πατριάρχη Βαρθολομαίου οι Αρχές μπορούν να του προσφέρουν ένα τέτοιο «δώρο», δηλαδή να παρουσιάσουν κάποιο ναό ή μονή της κανονικής Εκκλησίας στο Κίεβο ως «σταυροπήγιο». Κατά πόσον είναι αυτό ρεαλιστικό και γενικότερα, τηρείται άραγε αυτή η συμφωνία περί σταυροπηγίων και ποιοι ναοί της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας κινδυνεύουν;

– Το 2018 υπεγράφη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Ουκρανίας και του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Παράλληλα σε ορισμένα ΜΜΕ εμφανίσθηκαν πληροφορίες ότι το έγγραφο συνοδευόταν από κατάλογο ουκρανικών ναών, τους οποίους οι τότε Αρχές εκπροσωπούμενες από τον Ποροσένκο υποχρεώθηκαν να παραδώσουν στη διάθεση του Φαναρίου. Δυσκολεύομαι να πω κατά πόσον τούτο ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Εν τούτοις θα επισημάνω ότι το 2019 ο πρόεδρος της Βουλής Αντρέι Παρουμπί ανακοίνωσε δημοσίως το ενδεχόμενο μεταβιβάσεως στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως περίπου είκοσι από τις παλαιότερες και πλέον ευκατάστατες μονές και ναούς της Ουκρανίας. Μεταξύ αυτών κατονομάστηκαν η Λαύρα των Σπηλαίων του Κιέβου, η αδελφότητα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στη Λεόπολη (Λβοφ), η μονή της Μεταμορφώσεως του Κυρίου Μεζιγκόριε, η αδελφότητα των Θεοφανείων του Κιέβου, η μονή Μανιάφσκι.

– Τα στοιχεία της Εκκλησίας και της ουκρανικής αστυνομίας σχετικά με τον αριθμό των μετεχόντων στη λιτανεία την Ημέρα Βαπτίσεως των Ρως διαφέρουν ριζικά. Η Εκκλησία

δήλωσε ότι ήταν 350 χιλιάδες άνθρωποι, ενώ η αστυνομία 55 χιλιάδες. Γιατί, κατά τη γνώμη Σας, διαφέρουν τόσο πολύ οι αριθμοί;

– Τα προηγούμενα χρόνια επισημάνθηκε μια σκόπιμη υποβάθμιση του αριθμού των μετεχόντων στις λιτανείες της Ημέρας της Βαπτίσεως των Ρως. Αυτό ήταν αναμενόμενο, διότι η τότε κυβέρνηση δεν επιθυμούσε να βλέπει η κοινωνία την υποστήριξη προς την κανονική Εκκλησία. Μολαταύτα, όλες οι προσπάθειές της κάθε φορά προσέκρουαν σε ένα και το αυτό γεγονός, στην τηλεοπτική εικόνα, που κατέγραφε λαοθάλασσα. Είμαι πεπεισμένος ότι και εφέτος οι σκηνές του ατέλειωτου ανθρώπινου ποταμού, που κυλούσε από τον λόφο του Βλαδιμήρου με κατεύθυνση τη Λαύρα των Σπηλαίων του Κιέβου, μιλούν από μόνες τους. Επομένως, εμείς δεν χρειάζεται να αποδείξουμε τίποτε, όλα φαίνονται ξεκάθαρα έτσι κι αλλιώς. Μάλιστα, είμαστε ακόμη και ευγνώμονες στην αστυνομία για τα στοιχεία, που ανακοινώθηκαν. Διότι, παλαιότερα μας είχαν αποδοθεί εντελώς αταίριαστοι αριθμοί. Επί παραδείγματι, το 2018 ισχυρίσθηκαν ότι στην πομπή συμμετείχαν μόλις είκοσι χιλιάδες άνθρωποι. Επομένως ο αριθμός των πενήντα πέντε χιλιάδων δεν είναι καθόλου άσχημος. Διότι και αστυνομία, έστω και με τον δικό της τρόπο, καταγράφει τη διαρκή αύξηση του αριθμού των μετεχόντων στη λιτανεία μας.

– Κατά πόσον ελεύθερα αισθάνονται σήμερα οι πιστοί και οι κληρικοί της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ουκρανία; Τα πράγματα έγιναν τα τελευταία χρόνια πιο απλά ή πιο δύσκολα;

– Δόξα τω Θεώ, δεν διερχόμαστε τις δοκιμασίες εκείνες, που αναγκάσθηκε να αντιμετωπίσει η Εκκλησία μας τον περασμένο αιώνα και εννοώ τους διωγμούς από τους μπολσεβίκους. Ωστόσο, οφείλω να επισημάνω ότι οι ιερείς και οι θρησκευόμενοί μας έρχονται συχνά αντιμέτωποι με την παραβίαση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τους. Δυστυχώς, παρατηρούνται και περιστατικά άμεσης βίας και επιθέσεων σε βάρος του ποιμνίου της κανονικής Εκκλησίας. Μετά την αποχώρηση του Ποροσένκο από το αξίωμα του Προέδρου η κατάσταση κάπως βελτιώθηκε, αλλά τα αντίστοιχα προβλήματα δεν εξαφανίσθηκαν. Απλώς όλα είναι σε εκκρεμότητα. Και οποιοσδήποτε εξωτερικός παράγοντας, συμπεριλαμβανομένης της επισκέψεως του Πατριάρχη Βαρθολομαίου στην Ουκρανία, μπορεί εκ νέου να επιδεινώσει την κατάσταση στον εκκλησιαστικό τομέα.

– Σε ποιους τομείς διαμορφώνεται σήμερα η δυσμενέστερη κατάσταση ως προς τις καταλήψεις ναών και την καταπίεση της κανονικής Εκκλησίας; Ποια είναι η δυναμική γενικότερα στη χώρα, η κατάσταση επί Ζελένσκι έχει χειροτερεύσει; Πόσες αρπαγές ναών έγιναν τους τελευταίους μήνες και ποιοι ήταν οι λόγοι γι᾽ αυτές; Είναι δυνατή η επιστροφή στην εποχή του Ποροσένκο;

– Πιο συχνά οι ειδήσεις για τέτοιου είδους παραβιάσεις έρχονται από τη Δυτική Ουκρανία. Τούτο εξηγείται εν πολλοίς από τις ενέργειες ορισμένων εκπροσώπων των τοπικών Αρχών ή εξτρεμιστικών πολιτικών δυνάμεων, οι οποίες ενδιαφέρονται να υποστηρίξουν τα εκλογικά ποσοστά τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι έγιναν πιο τακτικές περιπτώσεις παράνομης μετεγγραφής

των καταστατικών των κοινοτήτων της Εκκλησίας μας προς όφελος της δικαιοδοσίας της «ΟΕΟ». Μάλιστα, ένα τέτοιο διοικητικό παράπτωμα, που διέπραξε αξιωματούχος της τοπικής διοικήσεως στην περιφέρεια Βίνιτσα, μόλις πρόσφατα οδήγησε σε απόπειρα καταλήψεως ενός ναού της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στο χωριό Βερμποβέτς. Εκπρόσωποι της «ΟΕΟ» προσπάθησαν να διεισδύσουν στο κτίριο με βίαιες μεθόδους. Ξυλοκόπησαν, εκδίωξαν τον ιερέα και τους πιστούς της κανονικής Εκκλησίας από τον ναό, αφαίρεσαν τον σταυρό από τον εφημέριο, απειλούσαν με ακονισμένους σιδηρολοστούς να «σφάξουν σαν τα γουρούνια» τους πιστούς της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Παράλληλα, οι παρόντες κατά την απόπειρα καταλήψεως του ναού αστυνομικοί δεν παρενέβησαν στις ενέργειες των οπαδών της «ΟΕΟ». Και αυτή η διάσταση μας στενοχωρεί πραγματικά. Διότι η παρανομία γεννά ακόμη μεγαλύτερη παρανομία, δημιουργώντας τις συνθήκες για αποσταθεροποίηση της θρησκευτικής καταστάσεως σε όλη τη χώρα.

– Αυξήθηκε η συχνότητα προ της αφίξεως του Πατριάρχη Βαρθολομαίου των περιστατικών επιθέσεων κατά κληρικών και οι απόπειρες καταλήψεως ναών; Αναμένετε αναζωπύρωσή τους κατά τη διάρκεια ή μετά την επίσκεψη; Ποια λόγια ή πράξεις του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, κατά την εκτίμησή Σας, θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην επιδείνωση ή στη βελτίωση της καταστάσεως;

– Όπως ανέφερα ήδη προηγουμένως, έχει εντατικοποιηθεί η δραστηριότητα σχετικά με την παράνομη μετεγγραφή των καταστατικών των κοινοτήτων της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ιδού το πιο πρόσφατο παράδειγμα: στις 8 Ιουλίου 2021 ο πρόεδρος της επαρχιακής διοικήσεως της περιφέρειας Βολίν Γιούρι Πογκουλιάικο υπέγραψε την απόφαση υπ᾽ αριθμ. 406, με την οποία μετέγραψε υπέρ της «ΟΕΟ» την ενορία του Αγίου Νικολάου του χωριού Μπορότσιτσε. Δεν αποκλείω ότι αυτή η διαδικασία θα λάβει επιπλέον ώθηση μετά την επίσκεψη του επικεφαλής του Φαναρίου στην ουκρανική γη. Άλλωστε, δεν κρύβουν στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως το ενδιαφέρον τους για την ανανέωση της στρατηγικής συνεργασίας με τις ουκρανικές Αρχές, πίσω από την οποία κρύβεται ο στόχος της αποδυναμώσεως των θέσεων της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ουκρανία. Προφανώς, αυτός είναι ο λόγος που όλα αυτά τα χρόνια δεν ακούσαμε ουδεμία δήλωση από τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο ούτε για την ανάγκη να σταματήσουν οι επιδρομικές επιθέσεις των οπαδών της «ΟΕΟ» στις κοινότητες της κανονικής Εκκλησίας στην Ουκρανία, ούτε για το απαράδεκτο της χρήσεως βίας, απειλών και πιέσεων σε βάρος των πιστών, οι οποίοι επιθυμούν να διαφυλάξουν την αφοσίωσή τους στον Θεό και την Εκκλησία Του.

– Κατά πόσο είναι ρεαλιστική η απειλή μετονομασίας της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, άλλωστε παρόμοιος νόμος είχε παλαιότερα ήδη ψηφισθεί; Ποιοι από τους νόμους, που ενεκρίθησαν επί Ποροσένκο και επιβάλλουν διακρίσεις κατά της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, ισχύουν σήμερα στη χώρα; Τι εγκυμονεί για τους πιστούς η υπερψήφιση από τη Βουλή νέων νόμων; Μπορεί ο Πρόεδρος να ασκήσει βέτο ή να ακυρώσει τους προηγούμενους νόμους και γιατί τούτο δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα;

– Η απειλή της αναγκαστικής μετονομασίας της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας παραμένει επίκαιρη, διότι κανείς δεν ακύρωσε τον νόμο. Η διαδικασία απλώς ανεστάλη κατά το διάστημα εκδικάσεως της σχετικής υποθέσεως από το Συνταγματικό Δικαστήριο.

Στο πλαίσιο άλλων αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης και εκείνης σχετικά με τον περιορισμό της υπηρεσίας των στρατιωτικών ιερέων της Εκκλησίας μας, το εν λόγω πρόβλημα κρίνεται ως το οξύτερο. Άλλωστε, σε περίπτωση επιτυχούς υλοποιήσεως του σεναρίου για αναγκαστική μετονομασία ορισμένες δυνάμεις θα αποκτήσουν επιπλέον ευκαιρίες για την παράνομη μετεγγραφή της ιδιοκτησίας της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας υπέρ της «ΟΕΟ». Δεν θα είναι και πολύ δύσκολο με τη διοικητική υποστήριξη, καθότι όπως τούτο γίνεται συνήθως κατά τα επιδρομικά σχήματα η δομή των σχισματικών οικειοποιήθηκε τη σχεδόν ταυτόσημη με εμάς ονομασία «Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία (Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας)». Δυστυχώς, δεν μπορούμε προς το παρόν να ελπίζουμε για ποιοτική αλλαγή της καταστάσεως με τους νόμους που επιβάλλουν διακρίσεις. Για κάποιους λόγους, οι διάφοροι κλάδοι της εξουσίας δεν βιάζονται να ακυρώσουν τους κανόνες, οι οποίοι προσκρούουν στο Σύνταγμα. Παρόλο που διαθέτουν και τις σχετικές αρμοδιότητες και τη νομική τεκμηρίωση.

– Αισθάνεται η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία έστω κάποια υποστήριξη εκ μέρους της διεθνούς κοινής γνώμης, των διεθνών ευρωπαϊκών θεσμών, του ΕΔΑΔ και άλλων;

– Οι διεθνείς οργανισμοί πληροφορούνται από εμάς αναλυτικώς σχετικά με τις παρανομίες αυτού του είδους. Επιπλέον, μόνοι τους καταγράφουν αυτά ή εκείνα τα προβλήματα, που συνδέονται με την καταπάτηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πιστών μας. Όμως, δεν μπορώ να κάνω λόγο για κάποια καθοριστική υποστήριξη εκ μέρους των οργανισμών, που προαναφέρατε.

– Ποια μηνύματα λαμβάνετε εκ μέρους εκείνων των κατά τόπους Εκκλησιών, οι οποίες προς στιγμή δεν έχουν προσδιορίσει τη θέση τους επί του «ουκρανικού», δηλαδή της Βουλγαρίας, της Γεωργίας και της Ρουμανίας; Σύμφωνα με τα στοιχεία σας, μπορούν στις Εκκλησίες, οι οποίες αναγνώρισαν την «ΟΕΟ» να προστεθούν και άλλες; Σε ποιες Εκκλησίες σήμερα ασκείται ιδιαίτερη πίεση από το Φανάρι και από ποικίλες δυνάμεις του εξωτερικού;

– Η πλειονότητα των κατά τόπους Εκκλησιών ούτως ή άλλως αντιμετώπισε την πίεση στο θέμα της αναγνωρίσεως της «ΟΕΟ». Κάποιες κατόρθωσαν να αντέξουν την εξωτερική πίεση, κάποιες όχι. Εν τούτοις, ακόμη και εντός των Εκκλησιών, οι οποίες πλήρως ή μερικώς αναγνώρισαν τη δομή του Ντουμένκο, δεν υπάρχει ενότητα ως προς το θέμα της οικοδομήσεως της κοινωνίας με τους σχισματικούς. Αυτό το ζήτημα το βλέπουν πολύ καλά σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο. Επομένως και δεν υπάρχει στόχευση από άλλες Εκκλησίες για τη διεύρυνση της αναγνωρίσεως της «ΟΕΟ».

Εάν θυμηθούμε άλλωστε τις αρχές του 2021, τότε από σειρά ΜΜΕ καταγράφηκαν μηνύματα ότι δήθεν η Ορθόδοξη Εκκλησία της Βουλγαρίας είναι έτοιμη να προχωρήσει σε νομιμοποίηση των Ουκρανών σχισματικών. Αντιδρώντας τότε σε αυτές τις φήμες, ο μητροπολίτης Λόβετς Γαβριήλ επεσήμανε ότι η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας όρισε αφενός ειδική

επιτροπή για αναλυτική μελέτη του ζητήματος, που συνδέεται με το σχίσμα στην Ουκρανία και παρουσίαση της σχετικής εισηγήσεως στις συνεδρίες της Συνόδου της Εκκλησίας της Βουλγαρίας, και ότι αφετέρου τέτοιο πόρισμα δεν συνετάχθη ακόμη. Επιπλέον, τόνισε ότι στην Ουκρανία υπάρχει μόνον μια κανονική Εκκλησία. Και αυτή είναι η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία με επικεφαλής τον Μακαριώτατο Μητροπολίτη Ονούφριο. Όσον δε αφορά την Εκκλησία της Γεωργίας, το συγχαρητήριο μήνυμα, το οποίο δέχθηκε πρόσφατα ο Προκαθήμενός μας την ημέρα των ονομαστηρίων του από τον Πατριάρχη Ηλία, ομιλεί από μόνο του. Σχετικά δε με τους Ρουμάνους αδελφούς μας θα σημειώσω ότι διατηρούμε καλές και εποικοδομητικές σχέσεις μαζί τους. Σε διάφορα επίπεδα η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας πραγματοποιούν διάφορες συναντήσεις και κοινά συλλείτουργα.

– Έχουν ήδη ειπωθεί πολλά για το ότι ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως προσχώρησε στο σχίσμα με την αναγνώριση των σχισματικών. Είναι άραγε αιρετικός ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος; Θα πρέπει να εκδοθεί κάποια συνοδική απόφανση περί του θέματος;

– Η προαγωγή από το Φανάρι του δόγματος του «πρώτου άνευ ίσων» και η πορεία του στην κατεύθυνση της ουνίας με τη Ρώμη προκαλεί πολλά όχι εύκολα και εύλογα ερωτήματα. Κατά τη γνώμη μου, η συνοδική συνείδηση συμπάσης της Οικουμενικής μας Εκκλησίας όχι μόνον μπορεί, αλλά και πρέπει να αξιολογήσει τις αντίστοιχες ενέργειες.

– Κατά πόσον πιθανό είναι το καθολικό σχίσμα της οικουμενικής Ορθοδοξίας, δηλαδή η επανάληψη του «μεγάλου σχίσματος» του 1054; Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος αρνείται κατηγορηματικά να συγκαλέσει Πανορθόδοξη Σύνοδο επί του ουκρανικού, μπορούν άλλες Εκκλησίες να αναλάβουν την πρωτοβουλία συγκλήσεως αυτής; Κατά την άποψή Σας είναι ρεαλιστικό και τί χρειάζεται για αυτό;

– Οι διαδικασίες, που εκκίνησε ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, έχουν ήδη εκ των πραγμάτων καταστρέψει την πανορθόδοξη ενότητα και οδήγησαν στο διχασμό των Ορθοδόξων Εκκλησιών. Ενώπιόν μας σχηματίζεται ένα εντελώς νέο πρότυπο παγκόσμιας Ορθοδοξίας, όπου η κεντρική θέση έχει ετοιμαστεί για έναν «πάπα της Ανατολής» με άνευ προηγουμένου αρμοδιότητες και προνόμια. Είναι οφθαλμοφανές ότι η επιτυχής εκκίνηση αυτού του προτύπου θα οδηγήσει αναποφεύκτως σε βαθιές αλλοιώσεις και σε άλλες κατευθύνσεις της ζωής και της δράσεως της Εκκλησίας και ειδικότερα στον τομέα των αρχών της ορθοδόξου διδασκαλίας. Ως εκ τούτου, προτεραιότητα έχει η ετοιμότητα των κατά τόπους Εκκλησιών να υπερασπισθούν την καθαρότητα της πίστεως. Άλλωστε ήδη τώρα καθίσταται κατανοητό ότι ο τυχοδιωκτισμός του Πατριάρχη Βαρθολομαίου στην Ουκρανία με τις συνέπειές του εξέρχεται πολύ πέραν των ορίων της διαμάχης για τη δικαιοδοσία επί συγκεκριμένου εδάφους. Και εδώ τον ρόλο της μπορεί να διαδραματίσει η επανάληψη της ενεργοποίησης του «σχήματος του Αμμάν», στο πλαίσιο της λειτουργίας του οποίου και θα πρέπει να εξεταστούν τα σχετικά ζητήματα σε όλο το βάθος και την οξύτητά τους.

Φοβάστε έναν νέο μεγάλο πόλεμο; Τι πρέπει να κάνουμε για τον αποφύγουμε; Θα

συνεχίσετε να καλείτε τους πολιτικούς σε ειρήνη;

– Όλα είναι στα χέρια του Θεού. Όπως τόνισε κάποτε ο Άγιος Νικόλαος της Σερβίας, ο πόλεμος του ανθρώπου κατά του ανθρώπου είναι συνέπεια του πολέμου του ανθρώπου κατά του Θεού. Ακριβώς εδώ κρύβεται η πραγματική αιτία κάθε μεγάλης συγκρούσεως ή αντιπαραθέσεως. Βάσει αυτών όλοι πρέπει να αντιλαμβανόμαστε την ευθύνη μας για κάθε μας βήμα, κάθε λέξη και απόφασή μας. Ιδίως τούτο αφορά τους πολιτικούς, οι οποίοι ευθύνονται για την τύχη του λαού τους.

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/87908/